

(๓๑)

คำพิพากษา

คำพิพากษา

สำหรับศาลใช้

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ที่ ๕๖๒๔/๒๕๖๑

ศาลฎีกา

วันที่ ๒๘ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

ความแพ่ง

ระหว่าง

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

โจทก์

นายสมปอง สกุลทับ ที่ ๑

นายสุรศักดิ์ มณีศรี ที่ ๒

จำเลย

เรื่อง

ที่ดิน

จำเลยทั้งสอง

ฎีกาคัดค้าน

คำพิพากษา

ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ ลงวันที่ ๒๓ เดือน ธันวาคม

พุทธศักราช ๒๕๕๘

ศาลฎีกา

รับวันที่

๓๑

เดือน

พฤษภาคม

พุทธศักราช

๒๕๖๐

กำหนดถูกต้อง

๕

(นายไฉฉิน ชื่นโรตัง)

อธิบดีกรมการปกครอง

ข้าราชบริพารชั้นเอก

(๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๒ -

โจทก์ฟ้องว่า เดิมที่ดินริมทะเล ถนนหมื่นเงิน (หาดไตรตรัง) ตำแหน่งที่ดิน
ระวาง/กลุ่ม ๔๕๗ เป็นที่ดินที่ตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเทือกเขานาคเกิด ต่อมา
กรมป่าไม้ได้ส่งมอบที่ดินซึ่งเป็นพื้นที่ป่าเศรษฐกิจเสื่อมโทรม (โซนอี) ให้โจทก์ไปดำเนินการ
ปฏิรูปที่ดินและรัฐบาลได้ตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ
ป่าเทือกเขากมลา ป่าเทือกเขานาคเกิดและป่าเขาสามเหลี่ยม เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน ตาม
พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลเชิงทะเล ตำบลศรีสุนทร อำเภอถลาง
ตำบลกมลา ตำบลกะทู้ ตำบลป่าตอง อำเภอกะทู้ และตำบลเกาะแก้ว ตำบลรัชฎา
ตำบลวิชิต ตำบลกะรน ตำบลฉลอง ตำบลราไวย์ อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ให้เป็น
เขตปฏิรูปที่ดินพ.ศ. ๒๕๓๗ อันมีผลเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติในที่ดินแปลงดังกล่าว
และให้โจทก์เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าวทั้งหมดเพื่อนำไปใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรม จำเลยทั้งสองบุกรุกเข้ายึดถือครอบครองที่ดินบริเวณถนนหมื่นเงิน (หาดไตรตรัง)
ซึ่งเป็นที่ดินในโครงการปฏิรูปที่ดินป่าเทือกเขานาคเกิด ตำแหน่งที่ดินระวาง/กลุ่ม ๔๕๗ แปลง
เลขที่ ๑ ตำบลป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต เนื้อที่ ๒๖ ไร่ ๗๐ ตารางวา โดยกันสร้าง

แผ้วถางป่า ก่อสร้างอาคาร ๒ ชั้น ขนาดกว้าง ๖ เมตร ยาว ๑๒ เมตร ๑ หลัง

สำหรับศาลใช้

๕

(นายโสม รัตนโรจน์)

ผู้พิพากษา

ศาลฎีกา

(๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๓ -

เนื้อที่ ๗๒ ตารางเมตร อาคาร ๖ ชั้น ขนาดกว้าง ๑๒ เมตร ยาว ๔๐ เมตร ๑ หลัง

เนื้อที่ ๔๘๐ ตารางเมตร อาคาร ๒ ชั้น ขนาดกว้าง ๑๒ เมตร ยาว ๑๔ เมตร เนื้อที่

๑๖๘ ตารางเมตร รวม ๓ หลัง และสร้างรั้วหรือกำแพงคอนกรีต ถนนคอนกรีต

เสริมเหล็กเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยและประกอบกิจการร้านอาหารและโรงแรมในที่ดินของโจทก์

ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย โจทก์จึงมีหนังสือแจ้งให้จำเลยทั้งสองและบริวารทำการ

รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและทำให้ที่ดินกลับสู่สภาพเดิม พร้อมออกจากที่ดินของโจทก์ภายใน

๓๐ วัน นับแต่วันได้รับหนังสือ ต่อมาจำเลยทั้งสองอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งของโจทก์

โจทก์จึงรายงานความคิดเห็นพร้อมเหตุผลเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตในฐานะผู้มีอำนาจ

พิจารณาอุทธรณ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ตวินิจฉัยว่าอุทธรณ์ของจำเลยทั้งสองฟังไม่ขึ้น

โจทก์แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้จำเลยทั้งสองทราบและแจ้งให้ใช้สิทธิยื่นฟ้องต่อ

ศาลปกครองภายใน ๙๐ วัน แต่จำเลยทั้งสองเพิกเฉย ขอให้บังคับจำเลยทั้งสองและบริวาร

รื้อถอนอาคารสิ่งปลูกสร้าง ทำให้ที่ดินกลับสู่สภาพเดิมและออกจากที่ดินพิพาท

จำเลยที่ ๑ ให้การและแก้ไขคำให้การว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง จำเลยที่ ๑

มิได้บุกรุกเข้าครอบครองที่ดินในโครงการปฏิรูปที่ดิน ป่าเทือกเขานาคเกิด ตำบลป่าตอง

สำนักงานที่ดิน

๕

(นายโอริน จันทโรทัย)

ปลัดอำเภอ

สำนักงานที่ดิน

(๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๕ -

อำเภอกระทุ้ง จังหวัดภูเก็ต แต่จำเลยที่ ๑ ครอบครองที่ดินริมทะเลเนื้อที่ ๒๖ ไร่

๗๐ ตารางวา ถนนหมื่นเงิน (หาดไตรตรัง) ซึ่งเดิมที่ดินดังกล่าว นายเหียงและนางสาส์

ยอดต่อ เข้าครอบครองมาตั้งแต่ปี ๒๔๗๘ โดยการปลูกต้นไม้หลายชนิดเต็มพื้นที่ ก่อน

ประมวลกฎหมายที่ดินมีผลใช้บังคับในปี ๒๔๘๗ โดยแจ้งการครอบครองที่ดินดังกล่าว

เป็นแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) เลขที่ ๔๒๔ เพียงเนื้อที่ ๗ ไร่เศษ แต่

ครอบครองเนื้อที่ตามความเป็นจริง ๒๖ ไร่ ๗๐ ตารางวา ต่อมานายเหียงถึงแก่ความตาย

นางสาส์กับนายประสาน ยอดต่อ ครอบครองต่อมา กระทั่งนายนอง สกุลทับ ซึ่งเป็น

ปู่จำเลยที่ ๑ ซื้อสิทธิครอบครองที่ดินดังกล่าวพร้อมแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑)

เลขที่ ๔๒๔ จากนางสาส์และเข้าครอบครองต่อ เมื่อนายนองถึงแก่ความตาย นายชววิทย์

สกุลทับ บิดาจำเลยที่ ๑ เข้าครอบครองที่ดินดังกล่าวต่อจากนายนองเรื่อยมา ต่อมา

นายชววิทย์ย้ายไปประกอบอาชีพที่อื่นและให้จำเลยที่ ๑ เข้าครอบครองเพียงลำพังโดย

การสร้างบ้าน ปลูกต้นไม้ และชำระภาษีบำรุงท้องที่ตั้งแต่ปี ๒๕๓๘ ที่ดินดังกล่าวมิได้

มีสภาพเป็นป่า ต่อมาปี ๒๕๔๘ จำเลยที่ ๑ ขายสิทธิครอบครองที่ดินดังกล่าวบางส่วน

เนื้อที่ ๑๒ ไร่เศษ ให้แก่นางสมใจ โชติกะพุกกณะ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินตามแบบ

คำฟ้องคดี

๕

(นางโชติกา จันทร์น้อม)

ประธานศาลฎีกา

สำนักงานศาลฎีกา

(๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๕ -

แจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) เลขที่ ๔๒๔ เนื้อที่ ๒ ไร่เศษ ทำให้ที่ดินตามแบบ

แจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) เลขที่ ๔๒๔ เหลือเนื้อที่เพียง ๕ ไร่เศษ ต่อมา

นายชูวิทย์ส่งมอบต้นฉบับแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) เลขที่ ๔๒๔ ให้

จำเลยที่ ๑ และจำเลยที่ ๑ ส่งมอบต่อให้จำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้ซื้อที่ดินตามแบบ

แจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) เลขที่ ๔๒๔ ส่วนที่เหลือดังกล่าวเพื่อนำไปเป็นหลักฐาน

ในการขออนุญาตที่ดิน ต่อมาเจ้าพนักงานที่ดินออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๙๕๐ และ

๑๓๙๕๑ ตำบลป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ให้แก่จำเลยที่ ๒ ในช่วงปี ๒๕๔๖

จำเลยที่ ๑ เคยยื่นคำขอออก ส.ป.ก. ๔-๐๑ จากโจทก์ โจทก์จึงตรวจสอบแล้วมิได้

ดำเนินการอย่างใด กระทั่งปี ๒๕๔๙ จำเลยที่ ๑ ทราบว่าที่ดินดังกล่าวอยู่นอกเขตที่โจทก์

รับผิดชอบ ประกอบกับจำเลยที่ ๑ ไม่มีคุณสมบัติที่จะได้รับ ส.ป.ก. ๔-๐๑ จึงขอยกเลิก

การขออนุญาตออกเอกสารดังกล่าวต่อโจทก์ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๙ โจทก์มีหนังสือแจ้งให้

จำเลยทั้งสองรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ แต่การพิจารณาอุทธรณ์ของ

จำเลยที่ ๑ ไม่ชอบด้วยกฎหมายเนื่องจากผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์มิได้ปฏิบัติตาม

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หลังจากโจทก์แจ้งผล

สำเนาถูกต้อง

๒

(นายวิชาญ ชื่นโรทัย)

ผู้พิพากษา

ศาลฎีกา

(๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๖ -

การพิจารณาอุทธรณ์ให้จำเลยทั้งสองทราบและให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง จำเลยทั้งสองใช้สิทธิ
ฟ้องคดีต่อศาลปกครองนครศรีธรรมราช ภายใน ๙๐ วัน เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๔๐/๒๕๕๐
โจทก์ยื่นฟ้องจำเลยทั้งสองเป็นคดีนี้ภายหลัง และต่อมาศาลปกครองนครศรีธรรมราช
มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขดำที่ ๔๐/๒๕๕๐ ว่า โจทก์ไม่มีอำนาจออกคำสั่งให้จำเลยทั้งสอง
รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างเนื่องจากกฎหมายไม่ได้ให้อำนาจ แม้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจ
หน้าที่ระหว่างศาลมีคำสั่งว่า คดีนี้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ก็ไม่มีผล
ย้อนหลังและไม่ลบล้างคำพิพากษาของศาลปกครองนครศรีธรรมราช การดำเนินคดีนี้เป็นการ
ดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้อนกันคดีหมายเลขดำที่ ๔๐/๒๕๕๐ ของศาลปกครองนครศรีธรรมราช
โจทก์เคยดำเนินคดีอาญาแก่จำเลยทั้งสองในข้อหาบุกรุก แต่พนักงานอัยการจังหวัดภูเก็ต
มีคำสั่งไม่ฟ้อง เพียงแต่มีคำสั่งให้ฟ้องจำเลยทั้งสองในข้อหา ก่อสร้าง แผ้วถาง ขอให้ยกฟ้อง
จำเลยที่ ๒ ให้การและแก้ไขคำให้การว่า จำเลยที่ ๒ ไม่ได้เป็นบริวารของ
จำเลยที่ ๑ และมีได้บุกรุกที่ดินของโจทก์ จำเลยที่ ๒ ได้รับโอนสิทธิการครอบครองตามแบบ
แจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) เลขที่ ๔๒๔ หมู่ที่ ๑ ตำบลป่าตอง อำเภอกะทู้

จังหวัดภูเก็ต เนื้อที่ ๗ ไร่ ๓ งาน ๖ ตารางวา มาจากเจ้าของเดิม ที่ดินดังกล่าวไม่เป็นป่า

(นายโยธิน จันทร์ไพบ)
อธิบดีศาลปกครอง
สำนักงานอัยการจังหวัดภูเก็ต

(๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๗ -

ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ จำเลยที่ ๒ มีสิทธิครอบครองตามพระราชบัญญัติ
ให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ และจำเลยที่ ๒ ครอบครองเพียง ๕ ไร่เศษ
เจ้าของเดิมโอนขายสิทธิครอบครองที่ดินดังกล่าวต่อเนื่องมาจนถึงจำเลยที่ ๒ และ
จำเลยที่ ๒ รับมอบต้นฉบับแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) เลขที่ ๙๒๔. จึงนำไป
เป็นหลักฐานในการยื่นขอออกโฉนดที่ดินก่อนถูกโจทก์ฟ้องคดีนี้ ต่อมาวันที่ ๔ มีนาคม
๒๕๕๔ สำนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ตออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๙๕๐ และ ๑๓๙๕๑
ตำบลป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต ให้แก่จำเลยที่ ๒ ที่ดินพิพาทอยู่ในอำนาจของ
กรมป่าไม้ แม้โจทก์ออกประกาศพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินแล้ว แต่เป็นเพียง
การกำหนดขอบเขตที่ดินที่จะทำการปฏิรูปนั้น ไม่มีผลเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติ
วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ โจทก์มีหนังสือแจ้งให้จำเลยทั้งสองรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง
จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ แต่การพิจารณาอุทธรณ์ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากผู้มีอำนาจ
พิจารณาอุทธรณ์ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๔
ศาลจังหวัดภูเก็ตไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนี้เพราะเป็นการพิจารณาซ้อนกับ

ศาลปกครองนครศรีธรรมราช ขอให้ยกฟ้อง

ท่านผู้พิพากษา

๕

(นายโยธิน ชื่นโรทัย)

ผู้พิพากษา

ศาลปกครองนครศรีธรรมราช

(๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๘ -

1

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้ว พิพากษาให้จำเลยทั้งสองและบริวารออกไปจากที่ดิน

ตามแผนที่พิพาทเอกสารหมาย จ.ล.๑ แผ่นที่ ๑ ตามกรอบสีน้ำเงินและกรอบสีเขียว ให้

จำเลยทั้งสองรื้อถอนอาคารและสิ่งปลูกสร้างทุกประเภทออกไปจากที่ดินดังกล่าว และทำให้

ที่ดินพิพาทกลับคืนสู่สภาพเดิม ให้จำเลยทั้งสองใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ กำหนด

ค่าทนายความ ๒๐,๐๐๐ บาท

จำเลยทั้งสองอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

จำเลยทั้งสองฎีกา

ศาลฎีกาตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้โต้เถียงกัน

รับฟังเป็นยุติว่า เมื่อปี ๒๕๓๗ มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่ตำบลเชิงทะเล

ตำบลศรีสุนทร อำเภอถลาง ตำบลกมลา ตำบลกะทู้ ตำบลป่าตอง อำเภอกะทู้ และ

ตำบลเกาะแก้ว ตำบลรัชฎา ตำบลวิชิต ตำบลกะรน ตำบลฉลอง ตำบลราไวย์

อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาให้เป็น

เขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ กรมป่าไม้

สำเนาถูกต้อง

(นายวิชาญ อินทรพิสัย)
ผู้พิพากษา
คดีอาญา

(๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๙ -

ส่งมอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติรวมทั้งป่าเทือกเขานาคเกิด ซึ่งครอบคลุมอำเภอเกาะกู่และ

อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ให้โจทก์เข้าดำเนินการจัดสรรแก่เกษตรกร และ

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โดยโจทก์ดำเนินการปฏิรูปที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าว จำเลยทั้งสองเป็น

ผู้ครอบครองที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามฟ้อง จำเลยทั้งสองไม่ใช่เกษตรกรตามพระราชบัญญัติ

การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐ จำเลยทั้งสอง

ฟ้องโจทก์ต่อศาลปกครองนครศรีธรรมราช ตามคดีหมายเลขดำที่ ๔๐/๒๕๕๐ วันที่

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ โจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสองเป็นคดีนี้ จำเลยทั้งสองยื่นคำร้องต่อ

ศาลชั้นต้นว่า คดีอยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง ศาลชั้นต้นมีความเห็นว่าคดีอยู่ในเขตอำนาจ

ศาลยุติธรรม ส่วนศาลปกครองนครศรีธรรมราชมีความเห็นว่าคดีอยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง

ศาลชั้นต้นทำความเห็นส่งเรื่องไปให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่าง

ศาลวินิจฉัย ที่สุดคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลวินิจฉัยว่า

คดีนี้อยู่ในอำนาจของศาลยุติธรรม

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสองประการแรกว่า ฟ้องโจทก์คดีนี้

(นายวิชาญ ชื่นนิรันดร์)
อธิบดีศาลปกครอง
สำนักงานศาลปกครอง

(๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๑๐ -

เป็นฟ้องซ้อนกับคดีหมายเลขดำที่ ๔๐/๒๕๕๐ ของศาลปกครองนครศรีธรรมราชหรือไม่
เห็นว่า คดีหมายเลขดำที่ ๔๐/๒๕๕๐ ของศาลปกครองนครศรีธรรมราช จำเลยทั้งสอง
ฟ้องโดยบรรยายข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาว่า โจทก์มีหนังสือสั่งให้จำเลยทั้งสอง
รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและออกจากที่ดินโจทก์ ซึ่งในคดีดังกล่าวมีประเด็นข้อพิพาทว่า โจทก์
มีอำนาจออกหนังสือสั่งให้จำเลยทั้งสองรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและทำที่ดินกลับสู่สภาพเดิม และ
ให้ออกจากที่ดินของโจทก์ได้หรือไม่ และที่สุดศาลปกครองนครศรีธรรมราชวินิจฉัยว่า คำสั่ง
ของโจทก์ไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะไม่มีกฎหมายให้อำนาจโจทก์ตามสำเนาคำพิพากษา
เอกสารหมายเลข ๑๑ ส่วนคดีนี้โจทก์ฟ้องโดยบรรยายข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาว่า
จำเลยทั้งสองบุกรุกเข้าครอบครองที่ดินในโครงการปฏิรูปที่ดินตามกฎหมายของโจทก์
ขอให้บังคับจำเลยทั้งสองและบริวารรื้อถอนอาคารสิ่งปลูกสร้าง ทำที่ดินให้กลับสู่สภาพเดิม
และออกจากที่ดินพิพาท เป็นการอ้างมูลคดีตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๓๖ ทวิ คดีนี้จึงมีประเด็นข้อพิพาทว่า จำเลยทั้งสองมีสิทธิในที่ดิน
พิพาทหรือไม่ ดังนั้น แม้คดีนี้กับคดีของศาลปกครองนครศรีธรรมราช โจทก์กับ

จำเลยทั้งสองจะเป็นคู่ความเดียวกันและที่ดินพิพาทตามคำฟ้องทั้งสองคดีจะเป็นที่ดินแปลง

สำหรับศาลใช้
(นายโตมร นิลโคตร)
ผู้พิพากษา
๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑

(๓๑ พ.)

สำหรับแก้ไข

- ๑๑ -

เดียวกันก็ตาม แต่ข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแหล่งแห่งข้อหาตามคำฟ้องเป็นคนละประเด็นกัน

คำฟ้องโจทก์จึงไม่เป็นฟ้องซ้อน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๑๗๓ วรรคสอง (๑) ฎีกาของจำเลยทั้งสองข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสองในประการต่อไปว่า ศาลชั้นต้น

มีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือไม่ เห็นว่า เมื่อคดีนี้กับคดีหมายเลขดำที่ ๔๐/๒๕๕๐

ของศาลปกครองนครศรีธรรมราช ไม่เป็นฟ้องซ้อนเพราะข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหา

ตามคำฟ้องเป็นคนละประเด็นกัน การที่ศาลชั้นต้นและศาลปกครองนครศรีธรรมราช

มีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องเขตอำนาจศาลสำหรับคดีนี้ ศาลชั้นต้นจึงทำความเห็นส่งเรื่อง

ไปให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลวินิจฉัย เมื่อคณะกรรมการ

พิจารณาแล้ววินิจฉัยชี้ขาดว่าคดีนี้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ตาม

เอกสารหมายเลข ล.๓๕ ศาลชั้นต้นย่อมมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีนี้ ตามพระราชบัญญัติว่า

ด้วยการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐ วรรคสอง ฎีกา

ของจำเลยทั้งสองฟังไม่ขึ้น

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสองประการต่อไปมีว่า ศาลชั้นต้น

ศาลฎีกา

ศาสตราจารย์
(นายไฉฉิน จันทโรทัย)
อธิการบดี
สำนักงานเลขาธิการศาลฎีกา

(๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๑๒ -

มีคำสั่งไม่อนุญาตให้เลื่อนการสืบพยานจำเลยทั้งสองแล้วมีคำสั่งตั้งสืบพยานจำเลยทั้งสอง

ขอหรือไม่ ได้ความว่า ศาลชั้นต้นนัดสืบพยานจำเลยทั้งสองตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖

จนสืบพยานบุคคลรวม ๘ ปาก พยานเอกสารรวม ๖๔ อันดับ จนถึงวันนัดสืบ

พยานจำเลยทั้งสองในวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๗ ทนายจำเลยทั้งสองแถลงว่าประสงค์

ที่จะสืบพยานที่ไม่อาจมาตามนัดได้ และจะติดตามพยานมาเบิกความอีก ๓ ปาก

ขอเลื่อนการพิจารณา ศาลชั้นต้นอนุญาตให้เลื่อนไปนัดสืบพยานจำเลยทั้งสองวันที่

๑๙ มกราคม ๒๕๕๘ และกำชับว่าให้ติดตามพยานมาเบิกความให้ได้ ครั้นถึงวันนัด

มีการสืบพยานจำเลยทั้งสองได้ ๑ ปาก ทนายจำเลยทั้งสองขอเลื่อนการพิจารณาคดีอีก

อ้างว่าประสงค์ที่จะติดตามพยานอีกประมาณ ๓ ปาก ซึ่งเกี่ยวข้องรู้เห็นเกี่ยวกับ

การครอบครองทำประโยชน์ที่ดินของจำเลยทั้งสอง และเพ่งทราบพยานดังกล่าวเพ่งย้าย

กลับมาอาศัยอยู่ในจังหวัดภูเก็ต แต่ทนายจำเลยทั้งสองก็ไม่ระบุให้ได้ความชัดเจนว่า

พยานดังกล่าวเป็นผู้ใด และทราบที่อยู่แน่ชัดจนสามารถนำมาเบิกความต่อศาล ทั้งนี้ได้อ้าง

แต่ประการใดว่ามีเหตุจำเป็นอันไม่อาจกล่าวล่วงเสียได้ และหากศาลไม่อนุญาตจะทำให้เสีย

ความยุติธรรม ดังนี้ ย่อมไม่มีเหตุให้เลื่อนการพิจารณา ทั้งพยานหลักฐานที่โจทก์และ

สำเนาถูกต้อง

๒

(ประทับไว้ที่ ศาลฎีกา)

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๑๓ -

จำเลยทั้งสองนำสืบมาเพียงพอที่จะวินิจฉัยแล้ว ที่ศาลชั้นต้นไม่อนุญาตให้เลื่อนการสืบ
พยานจำเลยทั้งสองและมีคำสั่งสืบพยานจำเลยทั้งสองจึงชอบแล้ว ฎีกาของจำเลยทั้งสอง
ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสองในประการต่อไปมีว่า

จำเลยทั้งสองมีสิทธิในที่ดินพิพาทตามฟ้องหรือไม่ ในข้อนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ยุติจากคำฟ้อง
และคำให้การและที่จำเลยทั้งสองมิได้ฎีกาโต้แย้งว่า ที่ดินที่จำเลยทั้งสองครอบครอง

ตามฟ้องเป็นไปตามแผนที่พิพาทเอกสารหมายเลข จ.ล.๑ ตามกรอบสีน้ำเงินและสีเขียว

โดยโจทก์อ้างว่าโจทก์มีกรรมสิทธิในที่ดินพิพาทซึ่งเป็นเขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชกฤษฎีกา

กำหนดเขตที่ดินในท้องที่อำเภอกะทู้และอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต ให้เป็นเขต

ปฏิรูปที่ดิน เช่นนี้ เมื่อมีการออกกฎกระทรวงกำหนดให้ป่าเทือกเขานาคเกิดเป็น

ป่าสงวนแห่งชาติและต่อมามีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ป่าเทือกเขานาคเกิดรวมทั้ง

ที่ดินพิพาทเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน ย่อมมีผลเป็นการเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อกรมป่าไม้

ส่งมอบพื้นที่ดังกล่าวให้แก่โจทก์และต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โดยโจทก์ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน โจทก์จึงเป็นเจ้าของกรรมสิทธิที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน

ท่านผู้ถูกต้อง
๕
(นายโฮจิม จันทโรทัย)
อธิบดีกรมที่ดิน
สำนักการทะเบียนที่ดินภูเก็ต

(๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๑๔ -

รวมทั้งที่ดินพิพาท และมีอำนาจนำที่ดินพิพาทมาปฏิรูปจัดสรรให้แก่เกษตรกรซึ่งไม่มีที่ดิน

ทำกินเป็นของตนเอง ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

มาตรา ๓๖ ทวิ สำหรับที่ดินพิพาทตามฟ้อง พยานโจทก์มีนายธีรวุฒิ ถาวรพัฒนาพงศ์

ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ตเบิกความว่า จำเลยทั้งสองร่วมกันบุกรุก

เข้าครอบครองที่ดินโครงการปฏิรูปที่ดินป่าเทือกเขานาคเกิดบริเวณถนนหมื่นเงินที่เรียกว่า

หาดไตรตรัง เป็นเนื้อที่ ๒๖ ไร่ ๗๐ ตารางวา โดยสร้างอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ ชั้น

๒ หลัง อาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๖ ชั้น ๑ หลัง มีกำแพงคอนกรีตเสริมเหล็ก ถนน

ป้ายบอกชื่อโรงแรมและร้านอาหารและโรงแรม เมื่อเรียกจำเลยที่ ๒ มาพบ จำเลยที่ ๒

ให้การว่าเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างโรงแรมโดยเช่าที่ดินจากจำเลยที่ ๑ เมื่อปี ๒๕๔๘

ร้านอาหารเป็นของจำเลยที่ ๑ ที่ดินไม่มีหนังสือแสดงสิทธิใด ที่ดินพิพาทยังไม่มี

พระราชกฤษฎีกาเพิกถอนพื้นที่ออกจากเขตปฏิรูปที่ดิน โดยมีนายเสรี แก้วศรีบุญ ที่เคย

เป็นนิติกรสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ตเบิกความว่า วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๖

จำเลยที่ ๑ เคยยื่นขอรังวัดที่ดินเพื่อขอรับ ส.ป.ก. ๔-๑๑ อ้างว่าครอบครองที่ดิน ๔๘ ไร่

แต่เมื่อรังวัดจริงมีเนื้อที่ ๒๖ ไร่เศษ โดยจำเลยที่ ๑ มีได้อ้างว่าเป็นที่ดินที่มี ส.ค. ๑

สำหรับศาลใช้

(นายวิชาญ อัครวิทย์)
ผู้พิพากษา
จำเลย

(๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๑๕ -

ตามเอกสารหมาย จ.๑๑ แผ่นที่ ๘๒ และ ๘๓ เมื่อมีการนำที่ดิน ส.ค. ๑ เลขที่ ๔๒๔ มาขอออกโฉนด สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ตมีหนังสือคัดค้าน ตามเอกสารหมาย จ.๑๒ แผ่นที่ ๒๐๕ ถึง ๒๐๗ นอกจากนี้ยังตรวจสอบพบว่าวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ นายประสาร ยอดต่อ แจ้งต่อสำนักงานที่ดินอำเภอกะทู้ว่า ส.ค. ๑ เลขที่ ๔๒๒ และ ๔๒๔ สูญหาย ส.ค. ๑ ดังกล่าวมีชื่อนายประสารเป็นผู้ถือสิทธิครอบครอง จึงขอคัดสำเนา เพื่อขอออกโฉนดที่ดินรายละเอียดตามเอกสารหมาย จ.๑๒ แผ่นที่ ๑๕๘ ถึง ๑๗๑ ซึ่ง ลักษณะสภาพที่ดินตาม ส.ค. ๑ เลขที่ ๔๒๔ ระบุว่าที่ดินเป็นที่ราบ แต่ที่ดินพิพาทเป็นที่ สูงชัน และยังมีความน่าสงสัยเกี่ยวกับเขตที่ดินแปลงอื่นซึ่งไม่ตรงกับที่ดินพิพาท ในการขอออกโฉนดที่ดินจำเลยที่ ๒ ยังให้การว่าซื้อจากจำเลยที่ ๑ เมื่อปี ๒๕๕๔ โดยพยานโจทก์เบิกความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับเอกสารซึ่งเป็นเอกสารราชการทำให้มีน้ำหนักให้รับฟัง พยานจำเลยทั้งสองมีจำเลยทั้งสองเบิกความทำนองเดียวกันว่า จำเลยที่ ๑ ครอบครองที่ดินพิพาทโดยสืบสิทธิเป็นลำดับมา ตั้งแต่ นายเหียง ยอดต่อ กับนางสาส์

ยอดต่อ ครอบครองตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ โดยปลูกยางพารา มะพร้าว สะดอ ก่อนใช้

ประมวลกฎหมายที่ดิน นายเหียงแจ้งการครอบครองเมื่อปี ๒๕๔๘ ตาม ส.ค. ๑

ศาลฎีกา

(นายไฉฉิน จันทรโรทัย)

สำนักงานอัยการสูงสุด

(๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๑๖ -

เลขที่ ๔๒๔ เนื้อที่ ๗ ไร่เศษ ตามเอกสารหมายเลข ๒๔/๑ แผ่นที่ ๗ แต่ความจริง

มีการครอบครอง ๒๖ ไร่ ๗๐ ตารางวา นายเที่ยงตายนางสาลีและนายประสาร ยอดต่อ

ครอบครองทำประโยชน์เรื่อยมา ต่อมานายนอง สกุลทับ ปู่ของจำเลยที่ ๑ เป็นผู้ซื้อ

สิทธิครอบครองที่ดินทั้งหมดจากนางสาลี และรับ ส.ค. ๑ เลขที่ ๔๒๔ ไว้ ครั้น

นายนองตาย นายชววิทย์ สกุลทับ บิดาจำเลยที่ ๑ เป็นผู้รับช่วงครอบครอง จนที่สุด

จำเลยที่ ๑ ครอบครองแต่ผู้เดียว แล้วขายให้นางสมใจ โชติกะพุกภณะ ๑๒ ไร่เศษ

ซึ่งมีเนื้อที่ส่วนหนึ่งเป็นส่วนที่ระบุใน ส.ค. ๑ เลขที่ ๔๒๔ รวมอยู่ด้วย ๒ ไร่เศษ

ส่วนที่เหลืออีก ๕ ไร่เศษ ขายให้จำเลยที่ ๒ หลังจากนั้นนางสมใจและจำเลยที่ ๒ นำ

ส.ค. ๑ เลขที่ ๔๒๔ ไปขออนุญาตที่ดินตามเอกสารหมายเลข ๑๗ แต่จำเลยที่ ๑

เบิกความว่า เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๖ จำเลยที่ ๑ ไปยื่นคำร้องขอออก

ส.ป.ก. ๔-๐๑ อ้างว่าถือครองที่ดินติดต่อกับหาตไตรตรง เนื้อที่ประมาณ ๔๘ ไร่

โดยครอบครองต่อจากนายชววิทย์ ตามเอกสารหมายเลข จ.๔ และเมื่อรังวัดแล้วมีเพียง

๒๖ ไร่เศษ ตามเอกสารหมายเลข จ.๔ โดยในการยื่นคำร้องดังกล่าวจำเลยที่ ๑ มิได้

อ้างแต่อย่างใดว่าที่ดินมีหลักฐานแจ้งการครอบครองตาม ส.ค. ๑ เลขที่ ๔๒๔ เจือสม

สำเนาถูกต้อง

๕

(นายโชติชัย จันทร์ไรต์)

ผู้พิพากษา

ศาลจังหวัดสุพรรณบุรี

(๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๑๗ -

กับที่โจทก์นำสืบ แสดงว่าจำเลยที่ ๑ ไม่เคยทราบมาก่อนว่าที่ดินพิพาทมี ส.ค. ๑

จำเลยที่ ๑ กลับอ้างว่า จำเลยที่ ๑ เพิ่งทราบว่าที่ดินที่ครอบครองมี ส.ค. ๑

เมื่อจำเลยที่ ๑ ให้จำเลยที่ ๒ เข้าที่ดิน นายชูวิทย์จึงนำ ส.ค. ๑ มามอบให้ ในการนี้

จำเลยที่ ๑ ยังเบิกความว่า นายชูวิทย์ประสงค์จะมอบที่ดินดังกล่าวให้บุตรคนอื่นด้วย

แต่จำเลยที่ ๑ มิได้นำสืบแต่อย่างใดว่าจำเลยที่ ๑ ได้ครอบครองที่ดินแต่ผู้เดียวเพราะเหตุใด

นอกจากนี้ตาม ส.ค. ๑ เลขที่ ๔๒๔ ตามเอกสารหมาย ล.๒๔/๑ ระบุว่า ผู้แจ้ง

การครอบครองคือนายเหียง มิใช่ นายประสาร ดังที่ระบุไว้ในเอกสารหมาย จ.๑๒

แผ่นที่ ๑๖๔ ฉะนั้น ที่จำเลยที่ ๑ อ้างว่านายชูวิทย์มอบ ส.ค. ๑ ให้จำเลยที่ ๑

ครอบครองแต่ผู้เดียวก็ดี หรือการแจ้งเนื้อที่ที่ครอบครองเพื่อขอออก ส.ป.ก. ๔-๐๑ ถึง

๔๘ ไร่ ก็ดี หรืออ้างว่ามีการครอบครองที่ดินเกินกว่าที่ระบุใน ส.ค. ๑ เลขที่ ๔๒๔ ก็ดี

ล้วนไม่มีความสมเหตุสมผลของผู้ที่อ้างว่ามีการครอบครองโดยสืบสิทธิกันมาดังที่ให้การและ

นำสืบ คำเบิกความของจำเลยที่ ๒ ซึ่งอาศัยข้อเท็จจริงที่ทราบจากจำเลยที่ ๑ จึงมี

น้ำหนักน้อย โดยเฉพาะจำเลยที่ ๒ เคยให้ถ้อยคำไว้ตามเอกสารหมาย จ.๑๑ แผ่นที่ ๑๑๓

อ้างว่าทำสัญญาเช่าที่ดินพิพาทจากจำเลยที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๔ กลับมิได้

ถ้าถูกต้อง

๕

(นายโชน ชื่นไกรชัย)

สำนักงานศาลากลางจังหวัด...

(๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๑๘ -

ระบุถึงที่ดินตาม ส.ค. ๑ เลขที่ ๔๒๔ แต่อย่างไร ทั้งในคำขอออกโฉนดที่ดินลงวันที่

๖ มีนาคม ๒๕๕๑ ตามเอกสารหมายเลข ๔๔ แผ่นที่ ๑๙ จำเลยที่ ๒ อ้างว่าซื้อที่ดิน

เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๕ เมื่อพิจารณาจากการขอออกโฉนดที่ดินของจำเลยที่ ๒

โดยใช้ ส.ค. ๑ เลขที่ ๔๒๔ เป็นหลักฐาน เพื่มีการดำเนินการหลังโฉนดที่ดินนี้ โดย

แนวเขตที่ดินที่ติดต่อกับที่ดิน ส.ค. ๑ เลขที่ ๔๒๔ ล้วนไม่สอดคล้องกับเอกสาร

แต่กลับสอดคล้องกับหนังสือคัดค้านของสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ต ลงวันที่

๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ตามเอกสารหมายเลข จ.๑๒ แผ่นที่ ๒๐๕ ถึง ๒๐๗ ฉะนั้น

หากเป็นการแจ้งการครอบครองโดยผู้ครอบครองที่แท้จริงก็ไม่น่าจะผิดพลาดแตกต่างกัน

ซึ่งในข้อนี้ศาลอุทธรณ์ภาค ๘ ได้วินิจฉัยเกี่ยวกับขนาดของพื้นที่และที่ตั้งของที่ดินไว้โดยละเอียด

แล้วว่าไม่น่าเชื่อว่าที่ดินพิพาทเป็นที่ดินที่มีหลักฐานแสดงสิทธิตาม ส.ค. ๑ เลขที่ ๔๒๔

ตามที่จำเลยทั้งสองอ้าง ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย จึงไม่สมควรวินิจฉัยซ้ำ พยานหลักฐานอื่น

ของจำเลยทั้งสองจึงไม่อาจสนับสนุนข้ออ้างของจำเลยทั้งสองให้น้ำหนักรับฟังได้ว่า

จำเลยทั้งสองครอบครองที่พิพาทโดยอาศัยการสืบสิทธิซึ่งจำเลยทั้งสองนำสืบ ข้อเท็จจริง

จึงน่าเชื่อว่าจำเลยทั้งสองครอบครองที่ดินพิพาทซึ่งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินตามฟ้องโดยไม่อาจ

สำเนาถูกต้อง

(นายไฉฉิม หักไธสง)

ศาลฎีกา

(๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

- ๑๙ -

อ้างสิทธิใดที่ดีกว่าโจทก์ได้ ฎีกาของจำเลยทั้งสองฟังไม่ขึ้น เมื่อวินิจฉัยดังนี้ฎีกาประการอื่น
ของจำเลยทั้งสองจึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย เพราะไม่ทำให้ผลคดีเปลี่ยนแปลงไป

พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ.

นายสุทธินันท์ เสียมสกุล

นายวุฒินัย วงศ์ฟัก

นายวิบูลย์ แสงชมภู

ตำแหน่งผู้ต้องหา

(นายโสม: ยืนรอโทษ)

คดีอาญา